

Warto zapobiegać wyleganiu!

Intensywne dokarmianie nawozami azotowymi może być jedną z przyczyn wylegania zbóż, które polega na przewracaniu się roślin, przeginaniu w dolnych międzywęzłach lub nadłamywaniu źdźbła w jego środkowej części lub w strefie dokłosa.

Podatne na wyleganie są zboża wysokie, których słaby system korzeniowy i wydłużone źdźbła nie wytrzymują naporu silnych wiatrów lub intensywnych opadów. Skłonność do

wzrostu i rozwoju poprzez utrudnienie prawidłowego przebiegu fotosyntezy oraz pobierania wody i składników pokarmowych.

Termin wystąpienia wylegania determinuje straty w plonach. Jeżeli nastąpi ono w fazie kwitnienia lub dojrzałości mleczonej, plon ziarna może obniżyć się o 40–60 proc. Późniejsze wyleganie, w fazie pełnej dojrzałości powoduje straty mniejsze, na poziomie 5–10 proc., jednakże równocześnie następuje

odpowiednią głębokość i z zachowaniem zalecanej gęstości. Nie bez znaczenia jest również fungicydowa ochrona zbóż. Wszystkie te zabiegi mogą jednak okazać się niewystarczające, ponieważ, dążąc do uzyskania wysokich plonów i intensywnie nawożąc zboża azotem, ciągle naraża się je na wysokie ryzyko wylegania.

W takiej sytuacji jedynym racjonalnym rozwiązaniem problemu wylegania zbóż jest zastosowanie antywylegaczy, czyli syntetycznych regulatorów wzrostu. Są to związki chemiczne, regulujące hormonalną gospodarkę roślin, hamujące wzrost komórek na długość przy jednoczesnym pobudzaniu ich przyrostu na grubość. Jednocześnie takie skracanie źdźbła nie ma ujemnego wpływu na wielkość kłosa i wykształcenie ziarna.

Jednym z takich środków, znajdującym szerokie zastosowanie w uprawie zbóż ozimych i jarych jest CERONE® 480 SL firmy Bayer. Jest to regulator wzrostu zapobiegający wyleganiu zbóż uprawianych na dobrych stanowiskach lub nawożonych wysokimi dawkami azotu. Mechanizm działania tego środka polega na pobieraniu go przez liście, a następnie uwalnianiu z niego etylenu, który blokuje działanie auksyn (substancji wzrostowych), co w rezultacie doprowadza do skrócenia długości źdźbła i jego usztywnienia.

CERONE 480 SL SKUTECZNIE OGRANICZA WYLEGANIE JĘCZMIEŃ OZIMEGO I JAREGO, ŻYTA, PSZENŻYTA ORAZ PSZENICY OZIMEJ I JAREJ.

Doświadczenia nad stosowaniem tego środka w uprawach zbóż przeprowadzone w Instytucie Ochrony Roślin wykazały jego wyraźny wpływ na skrócenie źdźbeł, jak i na zwiększenie ilości kłosów w porównaniu do obiektów kontrolnych. Uzyskano także wyższą plonów, a przeprowadzona analiza niektórych elementów struktury plonu (MTZ oraz średnia liczba ziaren w kłosie) wykazała korzystny wpływ CERONE 480 SL na ich przyrost w stosunku do poletek kontrolnych.

Mgr inż. Krystyna Miklaszewska
Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu

DAWKI I OKRESY STOSOWANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH ZBÓŻ

ZBOŻE	DAWKA	OKRES STOSOWANIA
Jęczmień ozimy	1,5 l/ha	Od fazy drugiego kolanka do okresu na krótko przed pojawieniem się pierwszych ości
Jęczmień jary	0,75 l/ha	Od fazy drugiego kolanka do początku pojawienia się pierwszych ości
Żyto	1 l/ha	Od fazy pierwszego kolanka do okresu poprzedzającego kłoszenie
Pszenżyto ozime	1 l/ha	Od fazy pierwszego kolanka do początku pokazania się liścia flagowego
Pszenica ozima i jara	0,75 l/ha	Od fazy pierwszego kolanka do początku pokazania się liścia flagowego
	0,5 l/ha gdy zastosowano uprzednio GCC	Od fazy pojawienia się liścia podflagowego do momentu pojawienia się liścia flagowego

wylegania może być spowodowana zarówno cechami odmianowymi, jak i intensywnym nawożeniem. Również zbyt gęsty siew zbóż, nadmierne uwilgotnienie gleby oraz niedobory potasu mogą stać się przyczyną wylegania roślin zbożowych. Ponadto w przypadku porażenia roślin grzybami, powodującymi łamliwość źdźbła, należy z dużym prawdopodobieństwem założyć możliwość ich wylegnięcia.

Zboża, które wyległy, to rośliny uszkodzone mechanicznie. Zakłócony w nich został proces

zwiększenie ilości poślada i obniżenie wartości wypiekowej mąki. Leżące zboża znacznie trudniej jest zebrać, przez co zdecydowanie wzrastają koszty.

Nie podlega więc dyskusji fakt, iż należy zapobiegać wyleganiu roślin zbożowych. Jedną z metod prowadzących do ograniczenia tego zjawiska jest hodowla odmian zbóż o krótkiej słomie. Innym sposobem jest dobór optymalnej technologii siewu, który musi być wykonany we właściwym terminie, na

Bayer CropScience